

Seurakunnan juutalainen sydän

(Kirjasta Messiaan Israel, 1993)

Osa 7

Oikean juutalaisen uskon perilliset tulevat aika ajoin esille historian sivuilta. 1400-luvulla Espanjassa juutalaiset saivat hetken olla yhteiskunnan arvostettuja jäseniä. 1413–14 kaksi rohkeaa, uskovaa juutalaista: Joshua ben Joseph Al Lorqui ja Andreas Beltram väittelivät 22 rabbin kanssa Raamatun Messias -kuvasta. Vaikka rabbiineilla piti olla yli kymmenkertainen ylivoima viisaudessa ja ymmärryksessä, tulos ei heitä tyydyttänyt. Väittelyn tuloksena kerrotaan yli 5000 juutalaisen tunnustaneen Jeesuksen Messiaaksi.

Kolumbuksen lähtiessä pitkälle matkalleen kuului hänen joukkoonsa useita juutalaisia. Osa näistä on mainittu Jeesukseen uskovina. Eräät tutkijat pitävät myös Kolumbusta juutalaisena, jonka matkoilla oli erityinen tarkoitus. Hän etsi Israelin kadonneita heimoja ja uusia alueita, joissa juutalaiset saisivat asua rauhassa jatkuvilta vainoilta. Uskovat, Raamatun tuntevat juutalaiset ovat usein olleet merkittävästi mukana, kun Sanan mukainen usko on noussut nimikristillisyyden valtavirtaa vastaan. Uskonpuhdistuksen vuosisatoina myös he ovat olleet vaikuttamassa. Lähellä meidän aikaamme merkittäviä juutalaisia uskovia ovat olleet mm:

- Felix Mendelssohn eli 1800-luvun alkupuolella. Vaikka hän sai elää vain 38-vuotiaaksi, hänen sävellyksensä ovat yhä maailmankuuluja.
- Alfred Edersheim tunnetaan Jeesuksen ajan ja elämän tutkijana. Hänen teoksensa ”Life and Times of Jesus the Messiah” on, muiden hänen perusteellisten teostensa ohella, laajalti arvostettu.
- August Neander tunnetaan kirkon historian tuntijana ja kuvaajana. Hänet muistetaan myös kaavoihin kangistuneen luterilaisuuden kriittisenä arvioijana.

Alfred Edersheim

- Frantz Delitzsch saavutti teologian professorin arvon 1800-luvun Saksassa. Hän kirjoitti mm. arvossa pidetyn, laajan VT:n kommentaarin ja käänsi UT:n heprean kielelle.
- Samuel Schereschewsky oli piispa, joka kuului Jumalan kutsun ja käänsi Raamatun Kiinan kielelle.
- David Baron tunnetaan syvällisistä kommentaareistaan koskien Sakarjan kirjaa ja Jesajan lukua 53 kärsivästä Messiaasta. Hän oli voimakas Jumalan ase viemään evankeliumia Euroopan juutalaisille.
- Solomon Alexander oli Jerusalemin ensimmäinen Anglikaanisen kirkon piispa.

- Entiset rabbit: Leopold Cohn Yhdysvalloissa, Joseph Rabinowitz Unkarissa ja Isaac Lichtenstein mainitaan esimerkeinä monista muista aikansa Paavaleista ja Pietareista. He julistivat pelastusta Jeesuksessa ja perustivat järjestöjä evankeliumin julistukseen ensin juutalaisille.
- Solomon Ginsburg oli kunnioitetun puolalaisen rabbin poika. Kohdatessaan Jeesuksen hänestä tuli monien seurakuntien perustaja Brasiliaan.
- Leon Levison oli innokas evankeliumin työssä. Hän syntyi Tiberiaassa ja hänet aateloitiin Englannissa tunnustukseksi monista ansioistaan.
- Carl Caspari oli uskoon tultuaan 1800-luvun merkittäviä saksalaisia teo-

logeja. Hän toimi Norjassa, Oslossa teologian professorina. Eräissä elämänsä vaiheissa hän kiinnostui juutalaisesta Paavalista. Apostolien tekojen lukeminen johti hänet tutkimaan UT:ia ja tällöin hän vastaanotti Jeesuksen Vapahtajakseen. Oppineena teologina ja Jeesuksen todistajana hänen elämänsä vaikuttaa tänä päivänä. Jerusalemissa avattiin norjalaisten uskovien aloitteesta Caspari instituutti, koulutuskeskus messiaanisille juutalaisille vuonna 1984.

Edellä mainittua listaa juutalaisista "uskon sankareista" voitaisiin jatkaa. Myöhemmin otamme esille vielä kaksi, meidän maassamme vaikuttanutta messiaanista veljeä: Paulus Wolff'in ja Naphtali Rudnitzky'n. Lopuksi on hyvä siteerata Carl Casparin serkun, Abraham Capadosen kuvausta juutalaisen uskon sisimmän kirkastuessa hänelle Messiaan persoonana: "Eräänä iltana olin lukemassa profeetta Jesajaa. Saavuin lukuun 53 ja sitä lukiessani se vaikutti minuun voimakkaan iskun lailla. Tajusin kirkkaasti, rivi riviltä, yhteyden tämän ja evankeliumeista lukemani Kristuksen kärsimysten kuvausten kanssa. Minusta tuntui, etten luekaan enää omaa Raamattuani. En voinut vakuuttua muusta kuin että tämä 53:s luku,

jota voidaan kutsua evankeliumin tiivistelmäksi, voitiin löytää Vanhasta testamentista. Luettuani koko luvun päädyin kummastelemaan, miten voi israelilainen epäillä, ettei Kristus olisi luvattu Messias?" (Murray Dixon: "The Rebirth and Restoration of Israel"). Jeesuksen ristinkuolema aloitti ajanjakson, jota kutsumme "seurakunnan ajaksi". Tätä ajanjaksoa on myös nimitetty "pakanain ajaksi". Seurakunnan historian eri aikoina tästä ovat eräät tehneet tuhoisan johtopäätöksen: evankeliumi ei enää kuulukaan juutalaisille. Jumalan Sana ei anna tälle harhaopetukselle perusteita. Kuitenkin tämä opetus on ollut vuosisatojen ajan vaikuttamassa kristittyjen ajatusmaailmaan. Messiaaniset juutalaiset ovat olleet eräänlainen kummajainen. Pääosin pakanoista koostuva seurakunta on pitänyt itseään "hengellisinä juutalaisina". On opetettu, että kirkko on astunut Israelin siunausten perijäksi. Pakanoita ovat enää vain ne mustat, keltaiset tai punaiset ihmiset, jotka elävät ilman Jeesusta.

Seurakunnan pakanoista koostuva osa ylpistyi. Se unohti olevansa metsäöljyyn oksasto. Onko tätä ylpeyden henkeä yhä meidänkin seurakunnissamme ja toiminnossamme? "Niin ette siis enää ole vierai-

ta ettekä muukalaisia, vaan te olette pyhiin kansalaisia ja Jumalan perhettä, apostolien ja profeettain perustukselle rakennettuja, kulmakivenä itse Kristus Jeesus, jossa koko rakennus liittyy yhteen ja kasvaa pyhäksi temppeleksi Herrassa; ja hänessä tekin yhdessä muitten kanssa rakennutte Jumalan asumukseksi hengessä" (Ef. 2:19–22). "... että näet pakanatkin ovat kanssaperillisiä ja yhtä ruumista ja osallisia lupaukseen Kristuksessa Jeesuksessa evankeliumin kautta" (Ef.3:6). Me pakanat emme ole evankeliumin ainoita omistajia. Me olemme siitä osallisia. Jumalan seurakunnalla on juutalainen sydän.

RAAMATUN TÄRKEÄT PUUT

Jeesus lähestyi Jerusalemiä varhain aamulla. Hän oli viettänyt yön Betaniassa ja oli opetuslasten seuraamana palaamassa kaupunkiin. Jonkun matkaa tiestä kasvoi viikunapuu, jonka luokse Jeesus suuntasi kulkunsa. Puu oli lehdessä, mutta etsittyään siitä hedelmää Jeesus ei löytänyt oksastosta suuhunpantavaa. Ennen poistumistaan puun luota Jeesus hämmästytti opetuslapset sanomalla puulle: "Älköön sinusta ikinä enää hedelmää kasvako" (Matt. 21:19). "Älköön ikinä enää kukaan sinusta hedelmää syökö" (Mark. 11:14).

Viikunapuu – yläkulmassa kypsyviä hedelmiä.

Israelilainen viinitarha

Jeesuksen sanojen jälkeen puun lehdet putosivat kuolleina maahan ja puu kuivettui. Osaa opetuslapsia jäi vaivaamaan Jeesuksen teko. Tokihan kaikki tiesivät, ettei tähän aikaan viikunapuu kannu hedelmää, ”sillä silloin ei ollut viikunain aika” (Luuk. 11:13). Matka jatkui kohti laajaa ja loisteliasta temppelialuetta. Sen keskellä kohosi mahtava temppeli. Saavuttuaan alueelle, Jeesus asettui keskeiselle paikalle ja pian kansaa alkoi virrata Hänen tykönsä: ”sillä kaikki kansa riippui hänessä ja kuunteli häntä” (Luuk. 19:48).

Temppelin papit ja kansan farisealaiset opettajat havaitsivat Hänen tulleen paikalle. He tunkeutuivat pian eturiviin haluten koettaa, voisivatko saada tämän miehen kiinni jostakin sanomastaan. Hänet oli osoitettava huijariksi kansan edessä. Opetuksensa, joka välillä keskeytyi kansan opettajien kysymyksiin, edessä Jeesus alkoi kertoa vertausta viinitarhasta: ”Kuulkaa toinen vertaus: Oli perheenisäntä, joka istutti viinitarhan ja teki aidan sen ympärille ja kaivoi siihen viinikuuman ja rakensi tornin; ja hän vuokrasi sen viinitarhureille ja matkusti muille maille. Ja kun hedelmän aika lähestyi hän lähetti

palvelijoitansa viinitarhurien luokse perimään hänelle tulevat hedelmät. Mutta viinitarhurit ottivat kiinni hänen palvelijansa; minkä he pieksivät, minkä tappoivat, minkä kivittivät. Vielä hän lähetti toisia palvelijoita, useampia kuin ensimmäiset; ja näille he tekivät samoin. Mutta viimein hän lähetti heidän luokseen poikansa sanoen: ’Minun poikaani he kavahtavat’. Mutta kun viinitarhurit näkivät pojan, sanoivat he keskenänsä: ’Tämä on perillinen; tulkaa, tappakaamme hänet, niin me saamme hänen perintönsä’” (Matt. 21:33–38). Jatkaessaan opetustaan Jeesuksen puhe muuttuu profeetalliseksi ennustukseksi siitä, mitä maailmalla ja juutalaisella kansalla on odotettavissa. Opetuslapset muiden mukana kuulevat viikunapuun tulevan jälleen esille: ”Mutta oppikaa viikunapuusta vertaus: kun sen oksa jo on tuore ja lehdet puhkeavat, niin te tiedätte, että kesä on lähellä. samoin te myös, kun näette tämän kaiken, tietäkää, että se on lähellä, oven edessä” (Matt. 24:32–33).

Jeesuksen opetukset ja apostoleiden kirjoitukset piirtävät eteemme symboliikan, jolle Jumalan Sana itse antaa myös selityksen. Vertauksista tulee tämän maailman

todellisuutta. Raamatullinen viinitarha on kuvaus Israelista. Mutta Raamatusta löytyy myös kuvaus ”maan viinipuusta”. Paikkaa, missä viinipuu kasvaa nimitetään viinitarhaksi. Maailmakin on tällainen viinitarha. Profeetta Jesaja vertaa langennutta Israelin kansaa ”vieraan viinipuun villiköynnöksiksi”. Juutalainen kansa halusi olla kuten muutkin kansat ja siitä tuli syntielämässään pakanakansojen, ”vieraiden viinipuiden” kaltainen (Jer. 2:21, Ilm. 14:19). Täten, kun käsittelemme viinipuu/viikunapuu symboliikkaa, tutustumme siihen hieman perinteisestä poikkeavasti. Jumala loi maailmankaikkeuden. Hän loi kaiken hyvin tahtonsa mukaan. Langenneiden, luotujen henkilöiden, enkeleiden kapina Jumalaa vastaan tuhosi maailmankaikkeuden erästä osaa. Jumala loi sekasorrosta maailman, jota varjelemaan Hän loi ihmisen. Ihmisestä tuli Jumalan ”pellon” hoitaja, joka kuitenkin vapaan tahdonvalintansa kautta lankesi pahan enkelimaailman houkutus-ten edessä pois Jumalan tahdosta.

Jatkuu